

Od oświecenia do rewolucji - Eric Voegelin

W wypadku Marksa jednak walka pomiędzy przedstawicielami różnych obozów wpłynęła nawet na dostępność jego prac. Z racji tego że marksiści uznali je za nieistotne, całkiem spory zbiór manuskryptów pozostał nieopublikowany aż do czasów gdy w latach 1927–1932 zaczęły ukazywać się tomy Marx-Engels Gesamtausgabe.

W wypadku Marksa jednak walka pomiędzy

przedstawicielami różnych obozów wpłynęła nawet na dostępność jego prac. Z racji tego że marksiści uznali je za nieistotne, całkiem spory zbiór manuskryptów pozostał nieopublikowany aż do czasów gdy w latach 1927–1932 zaczęły ukazywać się tomy Marx-Engels Gesamtausgabe.

Od oświecenia do rewolucji

Eric Voegelin

wydawca: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

ilość stron: 412

Marks: dialektyka odwrócona

Omawiając Comte'a, zastanawialiśmy się nad trudnościami związanymi z interpretacją myśliciela, którego idee stanowią jeden z elementów

współczesnego kryzysu. Wiele z tego, co wówczas powiedzieliśmy, odnosi się również do Karola Marksa (1818–1883). Wszystkie najważniejsze dzieła Comte’a zostały opublikowane za jego życia, w związku z czym podczas zmagania pomiędzy absolutnymi a intelektualnymi pozytywistami można było przynajmniej odwołać się do samego Comte’a. W wypadku Marksa jednak walka pomiędzy przedstawicielami różnych obozów wpłynęła nawet na dostępność jego prac. Z racji tego że marksiści uznali je za nieistotne, całkiem spory zbiór manuskryptów pozostał nieopublikowany aż do czasów gdy w latach 1927–1932 zaczęły ukazywać się tomy Marx-Engels Gesamtausgabe. W pierwszym pokoleniu ruchu marksistowskiego powstał nawet mit młodego, filozofującego Marksa, który dopiero około 1845 roku dotarł do prawdziwych konstatacji z zakresu ekonomii, socjologii i filozofii historii. Według tej legendy wczesnych dzieł nie warto było zatem czytać. W rezultacie dla szerokiej publiczności Marks stał się autorem Manifestu komunistycznego oraz Kapitału, założycielem Pierwszej Międzynarodówki oraz, w szerszym sensie, ruchu komunistycznego. Stał się Marksem marksistów i ojcem rosyjskiej rewolucji. Już za swojego życia historyczny Marks praktycznie zniknął, przesłonięty przez postać mitycznego przodka ruchu nazwanego jego imieniem. Przemiana ta była na tyle poważna, że pytanie o „prawdziwego” Marksa stało się pytaniem o to, czy był to Marks Bernsteina i Karła Kautskiego, czy też Marks Róży Luksemburg i Lenina. Pytanie o to, czy twierdzenia diadochów i epigonów nie były same w sobie w całości wątpliwe, nigdy nie zostało poważnie postawione. Impas został przełamany dopiero wówczas, gdy po zakończeniu I wojny światowej i rewolucji październikowej moskiewski Instytut Marksa–Engelsa–Lenina rozpoczął publikację dzieł patres, uznając to za swój sakralny obowiązek, i kiedy w tym samym czasie niemieccy socjaldemokraci zaczęli interesować się bogactwem

manuskryptów znajdujących się w archiwach partii. W rezultacie tego interesującego rozwoju wydarzeń poważne interpretacje idei Marksa zaczęły powstawać dopiero po roku 1932.

przeczytaj cały fragment